

PERIÓDICH INDEPENDENT, REGIONALISTA,
de Literatura, Art, Montepíes, Varietats,
Notícies y Anuncis

Direcció: MUNTANER, 112, 4.ª - 1.ª — Administració: TALLERS, 45, 1.^a

PREU DE SUSCRIPCIÓ: una pesseta TRIMESTRE.—UN NÚMERO SOL, 10 céntims.—ATRASSAT, 15.

Ab lo present número donem per folletí de la plana número 21 á la 28 inclusive, de la comedia catalana en 2 actes,

LAS CAUSAS PODEROSAS

Un consell que convé á alguns.

Ja s'han tancat las Corts, per lo qual s'ha acabat temporalment l'enrahonar de separatisme y de catalanisme en lo temple de las lleys.

Ja ha tornat de Madrid lo Sr. Gobernador civil ab instruccions concretes respecte á la conducta que ha de observar en lo tocant á la propaganda de ls ideals de quants estimem de veras á nostra Catalunya.

Ja 'l Govern ha resolt no aixecar per ara en aquesta provincia la suspensió de las garantías constitucionals.

Estem, donchs, en una situació que exigeix un gran cuydado per part de ls defensors de la causa catalanista. S'ha de caminar ab peus de plom si no 's vol donar ensopegadas.

¿Es fácil ó difícil semblant estat excepcional?

Per' nosaltres no hi ha dificultat en dir qu'és fácil, que 's podrá propagar ab verdader profit la causa que 'ns importa véurer prosperar, y que pe 'ls no exagerats, pe 'ls no *faroleros*, pe 'ls que seriosament van á buscar la ventura de Catalunya considerantla una regió espanyola com ho és, ha de sèr vist ab certa confiança la resolució de 'l govern central.

No som partidaris de midas extremas: preferim la veritable llibertat. Pero com per' nosaltres la llibertat no deuria concedir-se sino á las personas que

la aprecian y la consideran en tot lo sèu valor y, per consegüent, á aquellas que saben ferne bon ús, desde 'l moment que en lo camp del catalanisme se hi han ficat segadors que creyentse donar bon cop de fals segan avans d'hora 'l blat que no está encara prou granat, no 'ns dól que hi hagi qui hi posi guaytas que allunyin los perills de que hi puguin fer desgracias ab la dalla, á ls que, impacients, volen recullir fruyt avans d'hora.

Pe 'ls conreuhadors sensats la falta de garantías que sentirán los xarramechs baladrers será una sólida garantía de justa propaganda. Ja penssem que aquells opinarán lo contrari, y alsarán lo crit á 'l cel, y dirán pestes, y 's finjirán víctimas de persecució, y 's queixarán si 'ls posan multas (ó penyoras com ne diuhen los irreflexius); pero tot aixó será un bé per la causa, puig aixís á 'l costat de semblants etzagalladas hi haurá la propaganda seria consentida; y com que la exageració, esporuguida, no pendrá gran volada, la opinió anirá inspirantse en las ideas sanitosas degudament exposadas, y s'infiltrarán bons ideals, arrelants'hi pot-sé, en alguns cors que tal vegada no 'ls hi donarian alberch si estessin atrets per las veus de las sirenas que respiran odi á altrás regions y á Castella especialment.

La situació, per lo tant, resultarà difícil é insoportable pe 'ls cap-verts, y será fácil per tot bon catalanista, encara que reconeixent sèr una llástima la carencia complerta de llibertat constitucional.

Precisament á 'ls que están descontents van endressadas las presents ratllas: per' dirlos que en lloch de crits y soroll que sols los portará disgustos y sacrificis y antipatias de personalitats de dintre y de fora, procurin fer camí anant ab cuydado, sense soroll, propagant sempre la idea que sustentan y deixantse de utopias que, si á res conduheixen,

és a sostenir la situació excepcional de que en primer terme ells se lamentan.

Per sort tenim un Governador de grans dots, una autoritat civil digníssima que sab agermanar lo compliment de las ordres superiors ab las aspiracions de 'ls governats, y aixó 'ns acaba de decidir a fer las consideracions exposadas, tenint la ferma convicció de que 'l Sr. Sanz Escartin no es ni un enemich ni tan sols un adversari de la causa regional y que per 'l seu gust no farà cap acte contrari a 'ls interessos de Catalunya.

Ja que las circunstancias són extraordinaries convé no donar lloch a que la autoritat hagi de usar procediments que 'ns perjudiquin, y aixó depén ara en gran part de las personas a qui dirijim aquet bon consell que convé a alguns.

P. DE R.

Estrenos catalans

Romea.—*La filla de 'l mar*, drama en tres actes, de D. ANGEL GUIMERÀ.

La importancia de 'l Sr. Guimerà en la literatura dramática és de tothom sapiguda; molta és la fama de que gosa, y nosaltres som los primers en apreciar las facultats privilegiadas de tan aplaudit autor. He 'us aquí perquè sempre que assistim a 'l estreno de una obra sèva hi anem ab certa por; puig tractantse de una eminencia se ha de anar molt tocat y posat en fer constar las faltas que 's notin en sas produccions. Aixó cohibeix fins a cert punt la llibertat de certs crítics, y 's necessita un esperit verament independent per' decidirse a no passar per alt defectes que si 'l obra fós de un autor adotzenat ó de mitjana reputació, molts escriptors pasarian de relleu sense reparo.

Sentat aquet preliminar y sentintnos ab prou independència è imparcialitat, a 'l dir nostra opinió respecte a *La filla de 'l mar*, farem menció especial tant de las bellesas com de las faltas que hi hem notat.

L'instint dramàtic, la sobrietat en la exposició d'un argument interessant, la forsa conceptiva 'l geni de 'l autor, la facilitat en fer expressar a 'ls interlocutors grans lluytas de 'l cor, lo talent en disposar escenas de efecte segur, l'enginy per' preparar culminants finals d'acte, lo desitj de presentar situacions excepcionals, la observació de escenas típicas populars, la bellesa de llenguatge en determinats parlaments descriptius, la combinació de situacions cómicas y naturals, la presentació de alguns tipos... tot aixó 's troba en los tres actes de *La filla de 'l mar*, y gracias a semblants bellas qualitats, lo primer acte resulta de una excelent factura y 'l interès se sosté en lo segon de una manera relativa, decayent durant l'acte tercer que hi sobra en sa totalitat.

En efecte; las passions dominants en Agata (per qué no 's diu Agueda?), Pere màrtir y Mariona 's troban descarnadament frente a frente en la escena última de 'l acte segon, y allí, en aquell precís moment, debia venir la catàstrofe; en aquell moment seria justificat qualsevol fet comès per la exaltació de 'ls sentiments d'amor, de gelos ó de desesperació; allí 's compendria que las que resultan rivals fessin qualsevol disbarat; que 's matessin, ó matessin a Pere màrtir. En una paraula, allí hauria de resoldre's lo problema tan destrament plantejat a 'l comensar l'obra; alló es lo punt culminant; allí y sols allí, deuria 'l Sr. Guimerà haverse presentat gran mestre demostrant que 'l seu talent aventatja, per exemple, a 'l de aquells alumnes que saben escriure en la pissarra ab números molt ben fets algún intrincat problema d'aritmética, y careixen d'apetit per' despejar la incògnita. Tal com se porta 'l Sr. Guimerà, no passa de la categoria de semblants deixebles, perque no soluciona res, per no saber aprofitar la situació de 'ls mateixos personatges per ell creats.

La Mariona y Agata podian sèr en aquell instant dos grandiosas figuras y remontar la forsa dramática a incommensurable altura: allí podia el Sr. Guimerà volar com

'l àliga pe 'l espay y patentisar grans dots de poeta dramàtic, mentres que, tal com las escenas se desarrollan, s'arrastra pe 'l fang com los reptils, posant en boca de 'ls personatges frases incultas, grolleras, cruas, com són *bagassa*, *aneu a jeure* y altrás impropies de 'l teatro, que en lloch d'aixecá 'l drama fins a 'ls núvols lo deixan tancat pe 'l llot d'una pretenguda realitat.

Aquet és per nosaltres lo principal defecte de *La filla de 'l mar*. Son autor no ha sapigut aprofitar la millor ocasió per ferne una gran obra. Y tot sens dupte per 'l afany de innovació injustificada; per presentarnos aquell tercer acte qu'és una serie d'escenas inverossímils, tan inverossímils, que no atinem com no se 'n va adonar 'l Sr. Guimerà.

¿Qué tenen que véurer tota aquella gent que hi surten, ab las qüestions objecte de l'argument? ¿cóm se comprén que Baltasnet a la nit pugui arreglar tot lo de 'l casament de Pere màrtir y Agata, fins a 'l punt que en poch moments logri que 'l rector se disposi a celebrar-lo, prescindint d'amonestacions y de documents que justifiquin qui és *La filla de 'l mar*? Pero l'autor, enamorat de la idea de sacrificar las vidas de Pere màrtir y de la protagonista, no 's para en barras y atropellant per tot va a 'l seu fi de fer una mort per medi de la fitora y gosar ab la escena de fer que Agata 's tiri a 'l aygua desde una roca alta, ni mes ni menos que podria ferho desde una palanca en los Banys Orientals. Y per' completar l'efecte fá que surti 'l sol, no importantli que surti 'l sol per Antequera. Perque s'ha de convenir en que l'acte ters no té altrás escenas teatrals que las últimament citadas. Las demás són pesadas, insustanciales y cansan a l'espectador.

De lo dit resulta que l'obra *La filla de 'l mar*, se mor com la protagonista Agata, a pesar de 'ls aplausos que en determinats moments alcanza, de las cridadas de l'autor a la escena, y de que 'l públich ne celebri algunas de las de 'l género cómic, com varias de l'acte primer y una de 'l segon, que són verdaderament bonicas.

Contribueix a 'l bon efecte escénich la vistosa decoració pintada pe 'l Sr. Vilumara y una execució molt cuydada, en la qual se distingeixen més ó menos las señoras Sala, Clemente, Morera y Baró, aixís com los Srs. Borrás, Soler, Virgili, Manso, Doménech y demás artistas.—P.

Circo Barcelonés. *Obediencia cega*, comedia en dos actes, de D. J. ARGILA y FONT.

Aquesta producció denota la perseverancia de 'l seu autor; però no acusa avensos en sas condicions de tal. Es una obra mes, que té algunas situacions cómicas, y prou. Desitjariam que 'l Sr. Argila 's fixés be en las qualitats que convenen a las obras teatrals y aixís lograra éxits.—F.

Revista teatral

Liceo.—*Ultim concert de Quaresma.*—Si tinguéssim de dir lo que passá sens faltarli punt ni coma, contribuïr a donar ayre a 'l entusiasme casulá, de familia ja estudiat, ensajat y executat previament a l'objecte de simular ovacions delirants verdaderas, nascudas a 'l calor de las bellesas d'algunas obras estrenadas ó per'a execució perfectíssima que aquellas tenian, quant sols eran fillas de 'l favoritisme ó medis conduents a 'l logro de certs y determinats fins gens artistichs.

Creyent aixó, no estranyin nostres lectors passem de llarch la part de comedia que en aquest concert hi hagué. Altra vegada tinguerem que sentir en lo teatro 'l Credo de la missa de Palestrina. ¡Profanadors!

Se tocá l'almirable obra de Mendelssohn *El sueño de una noche de verano* y alguna composicioneta per' matá 'l temps, d'autor celebrat, eximi eminent, segons lo seyyor Sunyol de *La Veu de Catalunya*.

La *Novena sinfonia* de Beethoven, com en lo concert passat fou també la desitjada.

Pero per desgracia no hi hagué millora. Los mateixos desalinaments; lo manso d'una continuada uniformitat que pesa com llosa de plam sobre las mils filigra-

nas de bellesa indiscutible; la poca calor que la direcció imprimeix á aquelles melodies á l' foch de l' inspiració nascuda, foren mes que suficients motius per' que no resultés la obra aplaudida sempre ab verdader entusiasme, ab delirants manifestacions d' agrado.

La cooperació de l' *Orfeo Catalá* deficient en la qualitat de sa part vocal y poch versat en la interpretació de aquestas monumentals y mes que difícils obras, no fou prou pera salvarla fixantla y enquadrantla dintre 'ls extrems d' una sabia justa y elevada interpretació filosòfica que fes sentir los detalls maravillosos de que está empedrada la obra de Beethoven.

¡Déu fassi que á l' any vinent, si dura la germanó de l' Mtre. Nicolau y l' Sr. Millet y corran baix sa direcció 'ls concerts quaresmals, poguen sentir aquesta y altres obras mes perfectament executadas.—V.

Novedats.—Dimars doná la companyia Mariani la funció de despedida, representant la comedia de Dumas: *Dionisia*.

Fou aquella estrepitosament aplaudida en l' última escena de l' tercer acte, en la que confessa la falta de sa deshonra.

Acabada la funció foren cridats tots los artistas de la companyia, dirijint la paraula á l' públich la Sra. Marianni y l' Sr. Zampieri espressant son reconexement y acabant dient á *riverenci*.

La fortuna dirigeixi sos passos y accepti nostra despedida dient á *revéurer*.

Eldorado.—Desde l' estren de *La capitana*, no ha hagut cap mes novetat.

Per' ahí estava anunciat l' estreno de la sarsuela en tres actes, de Arniches y Chapí: *La cara de Dios*.

Teatro Principal (Gracia).—La companyia dramática de l' actor Sr. Parrenyo s' ha despedit ja de l' públich de Gracia després de una campanya profitosa per la empresa que ha vist lo teatro ple en totas las funcions.

Per despedida se representá l' drama *El señor feudal*, el diálech *noche de novios* que desempenyaren admirablement la Sra. Llorente y l' Sr. Parrenyo, acabant ab la comedieta *Per punt*.

Circo Barcelonés.—Dilluns va ferse l' estreno de l' drama *El último Vela ó La batalla de Tamarón*. Es una producció de l' género romántich, escrita en prosa castellana per D. Joseph Martrú, qui dona proba de sos coneixements escènichs, puig l' argument és interessant y está acertadament desenvolupat; per quals circumstancias va sèr aplaudit y l' autor cridat á las taulas. Los senyors Miquel y Gimenez y la dama Sra. Mena són los artistas que mes se lluhiren.—J.

L' ASSUMPTA

Cant V

TOMBA FLORIDA

Lectulus noster floridus.
Cant. I.

Ja ha donat l'últim sospir
la Coloma immaculada;
los gemechs umplen los cors,
los cors umplen la cambra.
Hi penjan com morts estels
fent l'última revivalla,
cremant olors y perfums
un estol de gregues llánties,
olors y perfums cremant,
perfums y olors de l'Aràbia,

Ha mort ab la fletxa al cor
y ab lo sonris en la cara,
ab los ulls clavats al cel
y ab les manetes creuhades.
Al olor de sos vestits
los angelets hi devallan,
y ab pur encens de Sabá
y resines aromátiques
que'l Galaad espargeix,
encensen á sa Estimada,
Sulamitis ha espirat,
los Apóstols l'acompanyan;
los fidels tocan llauts,
los angelets copsan arpes:
quant son á Getsemani,
los Apóstols com ploravan!
S'hi veu allí un monument
sota desmay y entre palmes;
lo monument que hi ha allí
n'es una tomba de marbre,
la tomba qu'ha d'estojar
á la Verge Immaculada.
No ho es una tomba, no,
es una conxa de nácar
hont guarda l'Espós diví
la perla més fina y blanca.
No ho es una tomba, no,
es lo niu de Sion amada
d'hon volará cap al cel
la Fénix d'hermoses ales.
Es un blanch lletet de flors
hont reposará l'Aymada,
es un blanch lletet florit
hont l'Aymat uindrà á cridarla.
Ja son al sepulcre sant,
ja la llosa se'n alsava,
ja la Verge hi dorm á dins,
ja la cubreixen besantla.
No li fan de cobertors
les riques teles de l'Assia,
ni d'Egipte los tapets
de malla d'or y de plata,
sino glasses de Sidon,
com les bromes á trench d'auba
Los missatjers celestials
la voltejan y l' ensanlsan;
uns tocan lo sistre d'or,
altres lires argentades.
Quins hi abocan cistelletes
de lliris y roses blanques,
quins roselles y caps-blaus
y violetes bosquetanes.
Lo cel hi aboca cançons,
la terra hi aboca llágrimes.
Armonisan lo concert
ab llurs besos les onades,
la fontana ab sos senglots,
ab llurs cantars les cigales,
les aucellets ab llurs trins
y'ls estels ab llurs mirades.
La mort, ab la dalla al coll,
pel Cedron fuig espantada,
tornantsen á Josafat
confusa, medrosa y pàlida,
sobre de la tomba ha vist
la Vida guardant l' entrada;
també hi sentia al Amor
que engelosit hi cantaba:
—Dorm en ton lletet florit.
per tu la mort no te dalla;
dorm tranquila, mentres dorms
lo teu Cor vigila y canta.—

JAUME BOLOIX.

(Siquirá.)

Repertori de fora

Madrid.—Sr. Director: accepto l' càrrech; estich á sas órdres: entro en materia.

En lo teatro de la Sarsuela s' ha estrenat la en un acte de D. Felip Pérez y González la lletra y de l' senyor López del Toro la música, titulada: *Carrasquilla*.

No es interessant son argument ni es d' aquelles que enlluhernin per son afilmarat xurriqueresch delineat.

L' autor de *La gran via* es d' aquells que no devalla á certs recursos per' obtenir l' aplauso en gracia de xistes groixuts, retruécans, xaracanerías y altres manifestacions modernistas; captura per sa forma pulcra y atilada.

Algunas escenas foren unaniment aplaudidas.

La música de 'l Sr. López del Toro compositor novell, ja que aquesta es la obra en que 's dona á conéixer, no 's recomana ni per sa originalitat ni per sa factura.

Fou repetida una romança que cantá la Srta. Arana. Los aplausos verdaders se tributaren á las Srtas. Arana y Filomena García y á 'ls Srs. Romea, Ruiz de Arana y Moncayo per son treball perfecte irreproachable.

En Eslava s' estrená *Viaje de instrucción*, sarsuela en un acte, de Jacinto Benarente y de Amadeo Vives.

Sens en los cartells anunciar lo nom de l' autor de la lletra, s' endeviná á 'l de *El marido de la Tellez y Gente conocida*.

Es lo llenguatge atencionat dintre la mes bella forma literaria, incissiu en son fondo, que fereix y mata sentint ab gust la suavitat de l' espasa toledana: Aixó es Benarente: aixó es *Viaje de instrucción*.

Lo assumpto es tret de *La educación de un príncipe* de Maurici Dounai.

Lo primer quadro es..... de primera.

En lo demés de la obra devallant l' eminent literato á 'l camp de 'ls mes adotyenats autors dramatchs.

Lo públich s' aguantá en consideració á 'l nom de 'l adaptador de la obra.

La música de 'l Mtre. Vives també s' inficcioná de la malura agena, apropiantse ab moita frescura de melodies que son propietat d' altres.

Pero 'l públich mes versat y coneixedor de la literatura dramática que de la crítica musical, rebé ab certa prevenció 'l treball de 'l musich catalá, no sent lo espontáneos que hagueren sigut á ésser original la música.

Lo que 's recomana en alguns, pochs, números, es un bon acert y gust en la factura.

En l' execució 's distinjiren las germanas Segura y 'l Sr. García Valero. —SELVA.

Saló de descans

Ab lo titol de «Asociación de la prensa de Barcelona» 'l dia 10 de Abril de 'l any passat va constituirse en aquesta capital, ab tots los requisits de la llei, una societat per l' aussili mutu, moral y material, de 'ls periodistas que vulgan formarne part. Durant lo curt temps que conta d' existencia, ha realisat alguns actes benéfichs donant socorros á quatre de 'ls companys de professió y realisant altres actes humanitaris, quedantli en 1.er de Janer una remament de mes de mil pessetas.

La utilitat de aqueixa associació és, donchs, manifesta. Ha de meréixer las simpatias de las personas de bons sentiments.

Conti ab las de LO TEATRO CATALA.

—Lo diumenje de Rams en un de 'ls teatros de Grallers, moments avans de comensar la funció va succehir una desgracia, resultantne víctima la distingida actriu D.ª Josefa Morera. Quant estava ja en lo seu quarto y s' anaba á vestir per' pèndrer part en la representació, va enfonsarse part de 'l pis y á aconsequència de aixó, la Sra. Morera va caurer d' una altura de uns tres metros, fentse una forta contusió en lo peu ab artritis y fractura de un ós. Tambe va caurer la Sra. Vila, fentse mal y rebent un gran susto. Desitjem á la senyora Morera un prompte restablement.

—Lo próxim dia 21 en lo «Foment de la Barriada de 'ls Caputxins» instalada en lo teatro Zorrilla de Gracia,

tindrà llorech una funció composta de la comedia *La Reja*, la sarsuela *El Santo de la Isidra* y l' estreno de 'l juguet cómic *A ca 'l sabatè*, original de nostre amich senyor Asmarats.

—S' acaba d' estrenar á París en lo teatro Lirich de la Renaissance la égloga biblica en tres actes titulada: *Ruth*, de 'l inspirat Mtre. César Franck.

A son degut temps parlarem de son mérit.

Imp. de Ramón Pujol.—Tallers, 45, Barcelona.

BANCO VITALICIO DE ESPAÑA

La Previsión y Banco Vitalicio de Cataluña

Compañías de seguros sobre la vida, reunidas

GARANTIAS

CAPITAL SOCIAL.	Ptas.	15.000,000
RESERVAS.	"	9.800,634
Capitales asegurados desde la fundación de las compañías hasta 30 de Junio de 1898.	"	211.278,772'82
Pagado por siniestros, pólizas vencidas y otros conceptos hasta igual fecha.	"	14.471,501'55

Esta Sociedad se dedica á constituir capitales para la formación de dotes, redención de quintas y demás combinaciones análogas, rentas vitalicias inmediatas ó diferidas y seguro de capitales pagaderos á la muerte del asegurado.

REPRESENTACIONES EN TODA ESPAÑA

Domicilio social: Ancha, 64. — Barcelona

ARCHIVO LIRICO-DRAMATICO

Y COPISTERÍA DE

Francisco Pérez Pol

Calle de Roig, núm. 24. — BARCELONA

Gran establecimiento de música

Instrumentos, pianos y armoniums, de

❁ JUAN AYÑÉ ❁

FERNANDO VII, 51 y 53 y CALL, 22. — BARCELONA

~~~~~ Especialidad en pianos de alquiler. ~~~~~
Guitarras desde 5 pesetas.

Toalla FRINÈ

Son ús hermojeja 'l rostre, absorveix la grassa del cutis, treu las arrugas, contrau 'l poro de la epidermis y evita las tacas, borro y erupcions de la pell.

Rejoveneix y es un tresor per conservar la dentadura neta, forta y esmaltada desapareixent ab son ús lo sarro y l' escorbut.

Se ven en totas las perfumerías

LA GRESHAM

Compañía inglesa de seguros de vida

fundada en Londres en 1848.

Oficina en Barcelona:

PLAZA DE CATALUÑA, 39